

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 16CoCsp/6/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1320205112
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ivana Štíftová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2022:1320205112.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ivany Štíftovej a sudcov JUDr. Romana Majerského a JUDr. Romana Bolebrucha, v spore žalobcu: Intrum Slovakia, s. r. o., Mýtna 48, Bratislava, IČO: 35 831 154, zastúpeného advokátom JUDr. Jánom Šoltésom, Mýtna 48, Bratislava, proti žalovanému: D. Š., F. XX.X.XXXX, U.Č. XXXX/X, J., zastúpenému advokátom: JUDr. Ladislavom Riedlom, Slovenská 46, Prešov, o zaplatenie 4.214,13 eura s príslušenstvom, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Bratislava III č. k. 17Csp/12/2020-124, zo dňa 4.10.2021 takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom vyhovujúcom výroku
p o t v r d z u j e.

II. Žalobcovi p r i z n á v a proti žalovanému plný nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 1.691,08 eura v lehote troch dní od právoplatnosti rozsudku. Vo zvyšnej časti žalobu zamietol. Žalovanému priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 19,74 %, o výške ktorých rozhodne samostatným uznesením. V odôvodnení uviedol, že pôvodný žalobca, Všeobecná úverová banka, a. s.; skrátený názov: VÚB, a. s., IČO: 31 320 155, so sídlom Mlynské Nivy 1, 829 90 Bratislava, sa žalobou, doručenou súdu dňa 31.3.2020, domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 4.214,13 eura s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne z tejto sumy od 25.8.2017 do zaplatenia a náhrady trov konania na tom skutkovom základe, že ako právny nástupca spoločnosti Consumer Finance Holding, a. s., so sídlom Hlavné námestie 12, 060 01 Kežmarok, IČO: 35 923 130, (ďalej len „právny nástupca“) z titulu zlúčenia uvedenej spoločnosti s VÚB a. s. so žalovaným uzatvorili dňa 12.5.2015 Zmluvu o pôžičke č. XXXXXXXX/XXXXXXXXXXXX (evidenčné číslo zmluvy), na základe ktorej pôvodný žalobca poskytol žalovanému pôžičku 5.000 eur. Podľa zmluvy o pôžičke mal žalovaný splácať pôžičku v pravidelných 60 mesačných splátkach v sume 150,02 eura, a to až do celkovej sumy pôžičky vo výške 9.001,20 eura. Do dňa spísania žaloby uhradil žalovaný z vyššie uvedenej zmluvy sumu 3.308,92 eura. Vzhľadom na to, že žalovaný porušil svoju povinnosť splácať poskytnutú pôžičku, resp. jednotlivé povinné splátky riadne a včas, t. j. v súlade so zmluvou a podmienkami k zmluve, žalobca dňa 25.6.2017 listom - predžalobná upomienka, vyzval žalovaného k úhrade dlžných splátok a poskytol žalovanému dodatočnú lehotu na plnenie 30 dní. Súčasne ho upozornil na možnosť vyhlásenia splatnosti celého úveru. Keďže k úhrade dlžných splátok ani v dodatočne poskytnutej lehote nedošlo, žalobca dňa 18.8.2017 úver zosplatnil, o čom bol žalovaný informovaný listom zo dňa 19.8.2017. Žalovaný dlžné splátky neuhradil. Celkový dlh žalovaného ku dňu podania žaloby predstavuje sumu 4.214,13 eura. Žalobca si zároveň uplatnil zákonné úroky z omeškania, a to od šiesteho dňa nasledujúceho po Oznámení o vyhlásení okamžitej splatnosti, ktoré bolo žalovanému zasielané obyčajnou listovou zásielkou. Ku dňu podania žalobného návrhu mal

žalovaný uhradiť sumu 7.523,05 eura. Uvedenú sumu tvorí súčet predpísaných splátok do zosplatnenia dlhu (26 x 150,02) 3.900,52 eura a suma po zosplatnení 3.622,53 eura.

2. Počas konania písomným podaním, doručeným súdu 8.10.2020, pôvodný žalobca Všeobecná úverová banka, a. s., Mlynské Nivy 1, Bratislava, IČO: 31 320 155 a spoločnosť Intrum Slovakia, s. r. o., Mýtna 48, Bratislava, IČO 35 831 154, obe zastúpené advokátom JUDr. Jánom Šoltésom navrhli, aby súd pripustil zmenu strany konania na strane žalobcu z dôvodu, že na základe rámcovej zmluvy o postúpení pohľadávok uzatvorenej medzi nimi, pohľadávka voči žalovanému bola postúpená na Intrum Slovakia, s. r. o. O návrhu rozhodol súd prvej inštancie uznesením č. k. 17Csp/12/2020-88, zo dňa 8.12.2020, právoplatným dňa 19.1.2021, ktorým navrhovanú zmenu na strane žalobcu pripustil.

3. Pokiaľ ide o stručný obsah napadnutého rozhodnutia (§ 393 ods. 2 C. s. p.), súd prvej inštancie zistil, že podľa súhrnných informácií o novoposkytnutých úveroch bankami a pobočkami zahraničných bánk za 1. štvrtrok 2015, priemerná hodnota RPMN pri spotrebiteľských úveroch nad 1 do 5 rokov vrátane predstavovala 13,83 %. Žalobca je aktívne vecne legitimovaný domáhať sa zaplata peňažnej pohľadávky proti žalovanému na základe predmetnej zmluvy, pretože pohľadávku so všetkými právami s ňou spojenými nadobudol od veriteľa Všeobecná úverová banka, a. s. na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 30.11.2017, čo bolo preukázané z prílohy rámcovej zmluvy o postúpení pohľadávok. Predmetná pohľadávka preukázateľne prešla z pôvodného veriteľa Consumer Finance Holding, a. s. na Všeobecnú úverovú banku, a. s. v dôsledku zlúčenia sa s týmto pôvodným veriteľom, ktorého právnym nástupcom sa stala Všeobecná úverová banka, a. s., ako vyplýva z predloženej notárskej zápisnice N 3283/2017 zo dňa 11.12.2017.

4. Súd prvej inštancie mal za to, že aj keď predmetom konania v tejto veci bol záväzok žalovaného, ktorý vznikol zo zmluvy o úvere a táto predstavuje tzv. absolútny obchodný záväzkový vzťah (§ 261 ods. 6 písm. d/ Obchodného zákonníka), predmetnú zmluvu je potrebné považovať i za zmluvu spotrebiteľskú a na žalovaného hľadieť ako na spotrebiteľa, pretože pri jej uzavieraní nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti, teda na právny vzťah založený zmluvou o úvere je potrebné aplikovať aj príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách. Táto zmluva podlieha tiež režimu zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Zmluva uzatvorená medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným spĺňa charakteristiku štandardných spotrebiteľských zmlúv, ktorých základnou črtou je, že sú pripravené pre spotrebiteľa vopred a nie je vytvorený priestor na dojednávanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny pred ich uzavretím.

5. Súd prvej inštancie v prvom rade s poukazom na § 54a Občianskeho zákonníka skúmal, či nárok uplatnený žalobcom, nie je premlčaný. Z listinného dôkazu - predžalobnej upomienky zo dňa 25.6.2017 vyplynulo, že právny predchodca žalobcu upozornil žalovaného na nedoplatok v sume 441,58 eura a na možnosť zosplatnenia úveru, ak v lehote do 5.8.2017 nedôjde k úhrade splátky splatnej v mesiaci 4/2017. Z výpisu z úverového účtu vyplýva, že splátky boli splatné do 20. dňa v mesiaci, a teda predmetná splátka 4/2017 bola splatná dňa 20.4.2017. Oprávnenie právneho predchodcu žalobcu zosplatiť úver pritom vyplýva z bodu 12.2 zmluvy. Žalobca úver zosplatiť pre splátku splatnú dňa 20.4.2017, pričom ku dňu zosplatnenia bolo pri tejto splátke dodržané omeškanie dlžníka najmenej tri mesiace. V zmysle § 103 Občianskeho zákonníka tak odo dňa nasledujúceho po dni zročnosti splátky 4/2017, t. j. dňa 21.4.2017, začala plynúť trojročná premlčacia doba (§ 101 Občianskeho zákonníka), ktorej koniec pripadol na deň 21.4.2020. Nakoľko návrh na vydanie platobného rozkazu bol podaný na súd dňa 31.3.2020, nárok nie je premlčaný.

6. Po preskúmaní vyššie uvedenej zmluvy uzatvorenej medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným v zmysle vyššie citovaného ustanovenia § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch súd prvej inštancie dospel k záveru, že predmetná zmluva nemá všetky náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Považoval za potrebné zdôrazniť, že zákon o spotrebiteľských úveroch vyžaduje, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere spĺňala prísne obsahové náležitosti. Cieľom tejto právnej úpravy je totiž ochrana spotrebiteľa ako slabšieho účastníka záväzkovo-právneho vzťahu zo spotrebiteľského úveru. Zákon o spotrebiteľských úveroch v ustanoveniach § 9 definuje, ktoré náležitosti musí obsahovať zmluva o spotrebiteľskom úvere. Ak zmluva nemá písomnú formu alebo neobsahuje náležitosti uvedené v zákone (ak zmluva neobsahuje obligatórne náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až l), s), z) a aa), zákon s ich absenciou spája dôsledky, a to, že poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

7. Pri skúmaní náležitostí z úverovej zmluvy vyplynulo, že nie je uvedený správny údaj o priemernej RPMN (§ 9 ods. 2 písm. z). Súd prvej inštancie zastával názor, že zákonodarca jasne vyjadril svoj zámer, z čoho treba vychádzať pri výške odplaty, keď v zmysle § 1 ods. 4 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. účinného od 1. 1. 2015 na účely stanovenia najvyššej prípustnej výšky odplaty podľa § 1a sa použije priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov bánk a pobočiek zahraničných bánk pre jednotlivé typy novoposkytnutých spotrebiteľských úverov zverejnená podľa osobitného predpisu, naposledy v čase predchádzajúcom uzavretiu spotrebiteľskej zmluvy. V úverovej zmluve je tento údaj uvedený nesprávne ako 18,34 %, avšak zo zverejnených súhrnných informácií o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch bankami a pobočkami zahraničných bánk za 1. štvrtrok 2015 ku dňu 31. 3. 2015 vyplýva, že pre spotrebiteľské úvery so splatnosťou od 1 do 5 rokov je priemerná RPMN 13,83 %. Keďže predmetná zmluva bola uzavretá dňa 12.5.2015, je potrebné aplikovať priemernú RPMN zo súhrnných informácií o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch bankami a pobočkami zahraničných bánk za 1. štvrtrok 2015 zverejnených ku dňu 31.3.2015. Veriteľ ako subjekt poskytujúci spotrebiteľské úvery si musí byť vedomý správneho údaju o priemernej RPMN, napriek tomu správny údaj v úverovej zmluve uvedený nebol. Z tohto dôvodu je potrebné považovať poskytnutý úver za bezúročný a bez poplatkov (§11 ods.1 písm. b/ zákona č. 129/2010 Zb.).

8. Podľa zmluvy v časti, kde boli upravené základné a podstatné náležitosti zmluvy o úvere „čl. III. Pôžička“, úver mal byť splácaný v pravidelných mesačných, 60-tich splátkach po 146,31 eura, pričom celkové náklady podľa zmluvy sú 3.778,60 eura a celková čiastka 8.778,60 eura. Splátka s poistením je vo výške 150,55 eura. RPMN je uvedené vo výške 27,88 %, fixná úroková sadzba 27,88 %, priemerná hodnota RPMN 18,34 %. V čl. IV zmluvy - vopred pripraveného formulára je text „Prihláška k poisteniu schopnosti splácať splátky pôžičky“ a vyhlásenie „zvoľním si jedného zo súboru poistenia uvedeného nižšie v tejto Zmluve o spotrebiteľskom úvere vyjadrujem svoj súhlas s poistením schopnosti splácať splátky pôžičky ...“. Ďalej bola označená kolónka - v rozsahu Základného súboru poistenia „A“, výška poistného za každé poistné obdobie tvorí 2,9 % z dojedanej výšky pravidelnej mesačnej splátky. Súd prvej inštancie mal za to, že aj keď za slovami „Prihláška k poisteniu schopnosti splácať splátky pôžičky“ je malým písmom, v zátvorke uvedené (poistné nie je povinné) i zo samotnej vopred pripravenej formulácie vyhlásenia vyplýva iba to, že dlžník má na výber medzi dvoma druhmi poistenia pri uzatváraní zmluvy o spotrebiteľskom úvere, že týmto spôsobom nebol poskytnutý dostatočný priestor dlžníkovi na rozhodovanie, či chce alebo nechce pristúpiť k poisteniu. Súd prvej inštancie poukázal na to, že v zmluve sú iba kolónky pre jeden, resp. druhý typ poistenia, ale nie je tam kolónka na odmietnutie poistenia, resp. iný spôsob, z ktorého by bolo úplne zrejmé, že spotrebiteľ má možnosť poistenie neuzavrieť. Samotná skutočnosť, že v časti III. zmluvy je uvedené, že poistenie nie je povinné ešte neznamená, že žalovaný mal možnosť reálne uzavrieť zmluvu bez poistenia schopnosti splácať úver. Je pritom zrejmé, že v danom prípade išlo o formulárový text zmluvy, ktorý pripravil právny predchodca žalobcu pre neurčitý počet spotrebiteľov a žalovaný nemal možnosť do textu zmluvy zasiahnuť. Poplatok za poistenie bol následne započítaný priamo do splátky úveru.

9. Podľa názoru súdu prvej inštancie mala byť výška poistného zohľadnená pri výpočte celkových nákladov spotrebiteľa ako aj pri výpočte RPMN. Po zohľadnení poistného výška mesačných splátok je 150,55 eura, celková čiastka, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť je potom vo výške 9.033 eur (v zmluve je uvedená suma 8.778,60 eura), celkové náklady spotrebiteľa 4.033 eur (v zmluve je uvedená suma 3.778,60 eura) a RPMN 28,81 % (v zmluve je uvedená RPMN 27,88 %) - súd pri výpočte RPMN vychádzal z údajov zistených pri prepočte RPMN pomocou interaktívnej kalkulačky na výpočet RPMN na stránke V.M.sk - H. M. Z. I. Z. M. J. E. J.. A teda mal za to, že zmluva obsahuje nesprávny údaj celkových nákladov spotrebiteľa, celkovej čiastky, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť a nesprávny údaj o výške RPMN. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti dospel k záveru, že poskytnutý spotrebiteľský úver je potrebné podľa § 11 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch považovať za bezúročný a bez poplatkov.

10. Vo vzťahu k nároku žalobcu na zaplatenie úroku z úveru vo výške 27,88 % ročne sa súd prvej inštancie zaoberal výškou dohodnutého úroku z úveru, ktorý bol v úverovej zmluve dojednaný. Žalovaný namietal, že priemerné úrokové miery z nových obchodov, prezentované F. boli v máji 2015 so splatnosťou od 1 do 5 rokov 9,74 % (pozn. súdu správne 9,93 %), je zrejmé, že úroková sadzba v zmluve dosahuje trojnásobok priemeru na trhu.

11. Z internetovej stránky F. súd prvej inštancie preveroval úrokové miery podobných úverov v bankách a zistil, že pri spotrebiteľskom úvere so splatnosťou od 1 do 5 rokov v máji 2015 činil úrok 9,93 % p.a. (nové

obchody). Z toho je zrejmé, že ročná sadzba úroku dohodnutého v zmluve zo dňa 12.5.2015 v danom prípade viac ako dvojnásobne prevyšuje mieru úrokov poskytovaných v tomto období bankami. Je pravda, že vo veciach tzv. nebankových subjektov (právny predchodca žalobcu) sa dajú vo všeobecnosti akceptovať vyššie úroky vzhľadom na vyššiu mieru rizika, rozhodne však nie o viac ako 100 % oproti priemeru bánk, pričom v každom jednotlivom prípade sa musia zohľadniť osobitosti daného prípadu.

12. Podľa názoru súdu prvej inštancie výška úrokovej sadzby 27,88 % ročne je v rozpore s dobrými mravmi podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka a z toho dôvodu v zmysle § 39 OZ je v tejto časti zmluva o spotrebiteľskom úvere neplatná. Pri dojednaní úrokov pri peňažnej pôžičke koná v súlade s dobrými mravmi len ten veriteľ, ktorý požaduje primeraný úrok bez ohľadu na to, že dlžník uzatvára zmluvu o pôžičke v situácii pre neho nepriaznivej. V súlade s dobrými mravmi je preto také konanie veriteľa, ktorý sa pri peňažnej pôžičke „uspokojí“ bez ohľadu na to, v akej situácii sa nachádza dlžník, s primeranou výškou odplaty (odmeny) za užívanie požičanej istiny a ktorý svoje voľné peňažné prostriedky mieni „zhodnotiť“ obvyklým spôsobom. Nie je možné neprihliadnuť na skutočnosť, že dlžník uzatvára zmluvu o peňažnej pôžičke a dohodu o úrokoch z tejto pôžičky často práve z dôvodov svojej inak neriešiteľnej finančnej situácie. Nezodpovedá preto všeobecne uznávaným vzťahom medzi ľuďmi, aby dlžník v takejto situácii poskytoval veriteľovi neprimerané až užernícke úroky. Neprimeranou, a preto odporujúcou dobrým mravom, je taká výška úrokov dojednaná podľa § 658 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednania obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám, uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek (rozsudok Najvyššieho súdu SR, z 26.4.2012 sp. zn. 5Cdo/26/2011). V danej veci bola dohodnutá výška úrokov na 27,88 % ročne, pričom v čase uzatvárania zmluvy o spotrebiteľskom úvere sa obdobné spotrebiteľské úvery poskytovali dlžníkom pri úrokovej sadzbe 9,93 % ročne, a preto úrokovú sadzbu vo výške 27,88 % ročne s prihliadnutím na uvedenú skutočnosť je možné považovať za rozpornú s dobrými mravmi, a teda v časti dojednania úrokovej sadzby je podľa § 39 Občianskeho zákonníka zmluva o spotrebiteľskom úvere neplatná. Pokiaľ je zmluva o spotrebiteľskom úvere v časti dohodnutej úrokovej sadzby neplatná, tak potom neobsahuje jednu z podstatných náležitostí zmluvy (§ 9 ods. 2 písm. i) a v dôsledku toho v zmysle § 11 ods. 1 písm. b) zákona č. 129/2010 Z. z. je potrebné spotrebiteľský úver považovať za bezúročný a bez poplatkov. Na tomto závere nič nemení ani skutočnosť, že v zmluve bola dohodnutá odplata vo výške 27,88 %, čo je vlastne výška ročnej úrokovej sadzby, pričom najvyššia prípustná výška odplaty v tom čase predstavovala 27,66 % v zmysle § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka a § 1 a § 1a) nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., a teda dohodnutá výška odplaty neprevyšuje najvyššiu prípustnú výšku odplaty, ktorú možno od spotrebiteľa požadovať pri poskytovaní peňažných prostriedkov, avšak v tomto smere poukázal súd prvej inštancie na rozhodovaciu prax súdov (napríklad rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 9CoCsp/22/2020 zo dňa 22.10.2020, rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 15Co/58/2019 zo dňa 12.12.2019), podľa ktorej ustanovenie § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka nevylučuje posúdenie súladu výšky úrokovej sadzby s dobrými mravmi, ale predstavuje osobitný regulačný mechanizmus, ktorý sa v žiadnom prípade nevylučuje s uplatnením korektívu dobrých mravov. Inými slovami aj zmluva uzavretá s odplatou neprekračujúcou limit vyplývajúci z § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka môže byť v rozpore s dobrými mravmi, nakoľko skúmanie rozporu s dobrými mravmi nie je obmedzené iba na matematické porovnanie odplaty s určitou zákonnou maximálnou hranicou, ale zohľadňuje aj individuálne okolnosti uzavretia posudzovanej zmluvy, postavenie a pomery zmluvných strán a prípadne ďalšie okolnosti. S poukazom na rozhodovaciu prax súdov mal súd prvej inštancie za to, že aj v tomto prípade výška úrokovej sadzby je v rozpore s dobrými mravmi, keďže prevyšuje výšku úrokových sadzieb pri obdobných úveroch v tom čase uzatváraných o viac ako 100 % a pre uvedený nedostatok je potom potrebné považovať úver za bezúročný a bez poplatkov.

13. Okrem toho podľa názoru súdu prvej inštancie v zmluve o spotrebiteľskom úvere nie je uvedený údaj o konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, ktorý sa vyžaduje podľa § 9 ods. 2 písm. f) zákona č. 129/2010 Z. z., keď lehota splatnosti je uvedená ako „Termín konečnej splatnosti: „05/2020“. Jednou z obligatórnych náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere je údaj o konečnej splatnosti úveru. Údaj o termíne konečnej splatnosti úveru má byť uvedený presne, a to uvedením konkrétneho dňa, mesiaca a roku, kedy spotrebiteľský úver nadobudne konečnú splatnosť. Účelom zákona o spotrebiteľských úveroch a vyššie uvedených ustanovení je to, aby spotrebiteľ už pri podpise zmluvy bol informovaný, v akých termínoch, resp. kedy, v akej výške a ako dlho je povinný plniť povinnosti vyplývajúce mu zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Preto sa vyžaduje časová (dátumová) špecifikácia konečnej splatnosti úveru, ktorá je dodávateľom určená na základe vstupných údajov (obdobný názor je vyslovený v

rozhodnutí Krajského soudu v Banské Bystrici sp. zn. 17Co/151/2012, zo dňa 19. 9. 2012). Význam uvedenej zmluvnej náležitosti súvisí aj s ďalšími nárokmi veriteľa vyplývajúcimi zo zmluvy o úvere. Podľa rozhodnutia Najvyššieho súdu SR zo 16.6.2020 sp. zn. 5 Cdo 42/2020: „Dovolený súd dospel k záveru, že v prípade vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru veriteľovi náleží úrok z istiny vo výške, akú by pri riadnom plnení povinností dlžník zaplatil ako cenu peňazí.“ Údaj o termíne konečnej splatnosti úveru je v zmluve uvedený formuláciou „05/2020“, čo však nemožno považovať za dostatočne konkrétne vymedzenie termínu konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, preto vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti dospel súd k záveru, že poskytnutý spotrebiteľský úver je potrebné podľa § 11 ods. 1 písm. b) zákona č. 129/2010 Z. z. považovať za bezúročný a bez poplatkov.

14. Súd prvej inštancie tiež uviedol, že v zmysle danej právnej úpravy je veriteľ povinný pri poskytnutí spotrebiteľského úveru riadne zistiť bonitu klienta, teda či klient bude schopný splácať úver. Je povinnosťou žalobcu domáhajúceho sa žalobou nárokov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere preukázať splnenie tejto zákonnej povinnosti už pri podaní žaloby, teda už pri podaní žaloby označiť a pripojiť dôkazy na preukázanie splnenia tejto zákonnej povinnosti. Nie je povinnosťou, ale ani právom súdu, ktorý z podstaty svojho postavenia musí byť nezávislý a nestranný vyzývať žalobcu (v tomto konaní navyše zastúpeného advokátom) na predloženie ďalších takýchto dôkazov, keďže by tým zasiahol do procesnej rovnováhy a išlo by o neprípustné preferenčné zaobchádzanie, zvýhodňovanie jednej (v prípade spotrebiteľského sporu dokonca silnejšej) strany v spore. Nepredloženie týchto dôkazov totiž nie je procesným nedostatkom žaloby, ale neunesením dôkazného bremena potrebného pre úspech žalobcu v spore. V kontradiktórnom sporovom konaní, kde neunesenie bremena tvrdenia a dôkazného bremena má pre žalobcu za následok stratu sporu, či jeho časti, nie je povinnosťou súdu žalobcu vyzývať k splneniu týchto povinností, keďže ich neunesenie nebráni pokračovaniu v konaní, lebo nejde o procesné vady žaloby, ale bráni vyhovneniu žalobe. V opačnom prípade by súd zásadu nestrannosti a rovnosti strán porušil, nakoľko by tým jednej strane pomáhal k úspechu v spore, keďže nejde o odstraňovanie väd podania (§ 129 C. s. p.). Preto bolo na žalobcovi, aby už spolu so žalobou predložil všetky zákonom predpokladané dôkazy (teda vrátane výstupov z príslušnej databázy alebo registra) na preukázanie skúmania bonity s odbornou starostlivosťou, čo sa nestalo. Vychádzajúc zo žalobcom predložených dôkazov skonštatoval, že v danom prípade právny predchodca žalobcu poskytol žalovanému vysoký úver napriek tomu, že nemal náležite zistenú a preverenú výšku jeho výdavkov. Žalobca preukázal len to, že žiadal od žalovaného občiansky a vodičský preukaz, číslo účtu, nebolo preukázané, či iné doklady napr. potvrdenia o príjme alebo doklady o výdavkoch. Nie je možné vychádzať len z tvrdení spotrebiteľa, ak tieto nie sú podopreté konkrétnymi podkladmi a nestačí mať preukázaný iba príjem spotrebiteľa, lebo zákon požaduje preverenie údajov nielen o príjme, ale aj o výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa, čo žalobca nepreukázal, že náležite preveril. V zmluve zo dňa 12.5.2015 je uvedené, že mesačné výdavky žalovaného sú len 119 eur a iné výdavky sú 50 eur. Ak sa veriteľ uspokojí len s tvrdením žalovaného, je to nepostačujúce, keďže nejde o náležité preverenie bonity. Súd prvej inštancie poukázal aj na rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 10.3.2020, sp. zn. 3Co/153/2019, týkajúci sa rovnako porušenia povinnosti skúmať náležite bonitu spotrebiteľa. Podľa záverov krajského súdu (viď bod 17 odôvodnenia rozsudku) „je nutné konštatovať, že ustanovenie § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. súd v súlade s požiadavkou odbornej spôsobilosti veriteľa vykladá tak, že bonita dlžníka musí byť skúmaná cez zisťovanie jeho príjmov a výdavkov ako aj jeho lustráciou cez príslušné databázy. Nevykonanie jedného z týchto postupov znamená hrubé porušenie odbornej starostlivosti. Ako vyplýva z prejednávanej veci, overenie bonity dlžníka nebolo dostatočné. Postup žalobcu bol iba formálny a nezodpovedal odbornej starostlivosti. Žalobca nemal preukázaný príjem žalovaného hodnovernými dokladmi, napriek tomu mu poskytol úver. Žalobca sa nezaujímal, aké má žalovaný výdavky na živobytie a či mu teda zostáva dostatok finančných prostriedkov na splácanie úveru. V konaní žalobca nepreukázal splnenie si povinnosti uloženej mu z § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. Keďže žalobca hrubo porušil zákonom stanovenú povinnosť, v zmysle § 11 ods. 2 ZoSÚ sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov“. Súd prvej inštancie v danej veci dospel k záveru, že žalobca nepreukázal, že by jeho právny predchodca náležite skúmal a vyhodnotil bonitu žalovaného v zmysle § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. v kontexte s § 7 ods. 1 cit. zákona, čo spôsobilo bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru.

15. Po vykonanom dokazovaní mal súd prvej inštancie za preukázané, že právny predchodca žalobcu poskytol žalovanému úver v celkovej sume istiny 5.000 eur, čo v konaní nebolo sporné. Žalovaný doposiaľ uhradil žalobcovi 3.308,92 eura (podľa prehľadu splátok a úhrad). Vzhľadom na to, že súd prvej inštancie s poukazom na vyššie uvedené považuje zmluvu o spotrebiteľskom úvere za bezúročnú a bez poplatkov, priznal žalobcovi iba sumu nesplatennej istiny bez akýchkoľvek úrokov. Z týchto dôvodov súd

prvej inštancie v tejto časti považoval žalobu podľa § 497 Obchodného zákonníka, § 3 ods. 1, § 39, 52 ods. 1 až 4, § 53 ods. 6, ods. 9, § 54a, § 565, § 101, § 103, § 111 Občianskeho zákonníka, podľa § 1 ods. 2, § 2 písm. g) až j), § 7 ods. 1, § 9 ods. 1, ods. 2 písm. a) až l), s), z) a aa), § 11 ods. 1, ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z., podľa § 1a ods. 1, § 1a ods. 4, § 1 ods. 4 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z za dôvodnú a žalobcovi priznal 1.691,08 eura (5.000 eur - 3.308,92 eura) a v prevyšujúcom rozsahu nad sumu istiny vo výške 2.523,05 eura s prislúchajúcimi úrokmi z omeškania z dôvodov vyššie uvedených, žalobu zamietol.

16. Čo sa týka tvrdenia žalovaného, že žalobca neuplatnil nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia včas - v rámci plynutia subjektívnej dvojiročnej premičacej doby, súd prvej inštancie uviedol, že s takým tvrdením sa nestotožňuje a pre daný prípad ani nie je aplikovateľné, keďže žalobca si neuplatnil právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia, ale uplatnil si právo titulom porušenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere žalovaným, ktorý riadne a včas nesplácal veriteľom poskytnutý úver. Vo vzťahu k žalovaným namietanej neplatnosti zmluvy sa súd prvej inštancie vyjadril vyššie, preto je irelevantné, že žalovaný považuje zmluvu za neplatnú, keďže žalovaný nie je v procesnom postavení žalobcu a neuplatňuje si právo na vydanie plnenia z neplatne uzatvorenej zmluvy (z bezdôvodného obohatenia) voči veriteľovi. Posudzovanie premičania žalobcom uplatneného nároku nemá žiadnu vecnú a právnu súvislosť s inštitútom bezdôvodného obohatenia.

17. Žalobca žiadal priznať úroky z omeškania vo výške 5 % ročne zo žalovanej istiny od 25.8.2017 do zaplatenia. Avšak súd prvej inštancie nemal preukázané z predložených listinných dôkazov žalobcom, odoslanie výzvy na úhradu celého dlhu. Žalobca preukázateľne vyzval žalovaného len na úhradu dlžných splátok ešte pred zosplatením. Žalobca v konaní neunesol dôkazné bremeno a nepreukázal kvalifikované doručenie výzvy na úhradu predčasne splatného dlhu. Žalovanému bola žaloba, ktorú možno považovať za výzvu na úhradu dlhu, doručená dňa 21.5.2020. Žalovaný sa do omeškania dostal nasledujúcim dňom, t. j. 22.5.2020. Nezaplatením dlhu v čase jeho splatnosti sa žalovaný dostal do omeškania, čím vnikol žalobcovi zo zákona nárok na zaplatenie úroku z omeškania. Súd prvej inštancie preto podľa § 121 ods. 3, § 517 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., súčasne zaviazal žalovaného aj na úhradu úroku z omeškania vo výške 5 % ročne zo súdom priznanej istiny od 22.5.2020 do zaplatenia. Z vyššie uvedených dôvodov vo zvyšnej časti žalobu zamietol. O nároku na náhradu trov konania sporových strán súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 2 C. s. p. posudzujúc žalobcom uplatnenú istinu. Žalobca žiadal zaplatiť 4.214,13 eura, čo predstavuje 100 %. Bol úspešný v sume 1.691,08 eura, teda mal úspech 40,13 % a neúspech 59,87 %. Naopak, žalovaný bol úspešný v rozsahu 59,87 % a neúspešný bol v rozsahu 40,13 %. Pomer jeho úspechu a neúspechu predstavuje 19,74 % (59,87 % - 40,13 %). Keďže žalovaný mal v konaní prevažujúci čiastočný úspech, súd mu priznal nárok na náhradu trov konania podľa pomeru jeho úspechu a neúspechu v rozsahu 19,74 % s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne v zmysle § 262 ods. 2 C. s. p. samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník, a to po nadobudnutí právoplatnosti tohto rozhodnutia.

18. Proti vyhovujúcemu výroku podal žalovaný odvolanie z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. f) a písm. h) C. s. p. a žiadal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmeniť a žalobu zamietnuť. Podstatným zhrnutím skutkových tvrdení a právnych argumentov jeho odvolania (§ 393 ods. 2 C. s. p.) bola námietka, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Namietal záver súdu prvej inštancie v bode 58 odôvodnenia napadnutého rozsudku, že je irelevantné posúdenie zmluvy ako neplatnej, keďže nie je v procesnom postavení žalobcu a neuplatňuje si právo na vydanie plnenia z neplatne uzatvorenej zmluvy, pretože poukazoval na to, že v čase poskytnutia úveru už bol účinný § 39a Občianskeho zákonníka, ktorý skonkretizoval aspekty posúdenia konania obchodníka voči fyzickej osobe nepodnikateľovi ako civilnoprávnu úžeru. Súd prvej inštancie dospel k správnejmu záveru, že poskytnutý úver bol úročený neprímerane vysokou sadzbou. Zároveň poukázal na nález Ústavného súdu ČR sp. zn. I. ÚS 3512/11, z 11.11.2013. Tvrdenie o vzniku bezdôvodného obohatenia nebolo samoučelné, ale vyplývalo zo zákonom predpokladaného dôsledku úžerného konania dodávateľa tak, že za neplatný považuje celý právny úkon, teda zmluvu. Nielen odplatu ako tomu bolo dovtedy na základe § 39 Občianskeho zákonníka. A či ide o nárok zo zmluvného záväzku, alebo bez právneho dôvodu je právnym posúdením, nie skutkovou okolnosťou závislou na názore žalobcu. S tým potom súvisí nesprávne právne posúdenie tejto čiastkovej veci ako odvolací dôvod. Pretože istina úveru bola pre neplatnosť zmluvy poskytnutá bez právneho dôvodu, odo dňa nasledujúceho mal veriteľ možnosť

uplatniť nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia. Subjektívna dvojiročná premlčacia doma uplynula 12.5.2017, teda pred podaním žaloby. V ostatnej časti považoval napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie za mimoriadne kvalitne odôvodnený.

19. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu považoval napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie v celom rozsahu za vecne správne.

20. Odvolací súd viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 ods. 1 Civilného sporového poriadku, ďalej len „C. s. p.“), preskúmal rozsudok v napadnutom vyhovujúcom výroku, prejednal odvolanie žalobcu a žalovaného bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 a contrario C. s. p., keďže sa nejednalo o prípad, v ktorom by bolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie a nariadenie pojednávania si nevyžadoval ani dôležitý verejný záujem; dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je v napadnutom výroku správny, preto ho v súlade s § 387 ods. 1 C. s. p. potvrdil. Rozsudok verejne vyhlásil dňa 31.5.2022 (§ 219 ods. 3 C. s. p.).

21. Právne posúdenie veci je činnosť súdu, spočívajúca v subsumovaní zisteného skutkového stavu pod príslušnú právnu normu, čo vedie k záveru o právach a povinnostiach strán sporu. Právne posúdenie je nesprávne, ak sa súd dopustí pri tejto činnosti omylu, tzn. keď na správne zistený skutkový stav aplikuje nesprávny právny predpis, tiež vtedy, keď síce aplikoval správny právny predpis, ale ho nesprávne interpretoval, alebo ak zo zistených skutočností vyvodil nesprávne právne závery.

22. Podľa § 39a Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon urobený fyzickou osobou nepodnikateľom, pri ktorom niekto zneužije tieseň, neskúsenosť, rozumovú vyspelosť, rozrušenie, dôverčivosť, ľahkomyselnosť, finančnú závislosť alebo neschopnosť plniť záväzky druhej strany a dá sa sebe alebo inému sľúbiť alebo poskytnúť plnenie, ktorého majetková hodnota je vzhľadom na vzájomné plnenie v hrubom nepomere.

23. Na ozrejmienie právnej stránky posudzovanej veci považuje odvolací súd za potrebné uviesť, že citované ustanovenie Občianskeho zákonníka zaviedlo (zákon č. 106/2014 Z.z. s účinnosťou od 1.6.2014) do slovenského právneho poriadku inštitút civilnoprávnej úžery; nešlo pritom o nový právny inštitút, ale o inštitút, ktorý vychádzal z koncepcie ustanovenia § 879 bod č. 4 Československého všeobecného zákonníka občianskeho platného na území Československej republiky na základe zákona č. 11/1918 Sb., ktorým došlo k recepcii (okrem iných aj) Všeobecného občianskeho zákonníka z roku 1811, keď za ničotné zmluvy patrili viaceré typy zmlúv, ale taktiež zmluva, pri ktorej niekto vykorisťoval iného pre jeho ľahkomyselnosť, tieseň, slabosť rozumu, neskúsenosť alebo rozrušenie mysle tým, že dal sebe alebo tretej osobe za svoje plnenie sľúbiť alebo poskytnúť vzájomné plnenie, ktorého majetková hodnota bola v nápadnom nepomere k hodnote plnenia (ROUČEK, F. - SEDLÁČEK, J.: Komentář k Československému obecnému zákonníku občanskému a občanské právo platné na Slovensku a v Podkarpatskej Rusi. Praha: V. Linhart, 1936, s. 122 a nasl.); hodno doplniť, že v týchto časoch na území Slovenska platilo ešte uhorské právo, ktoré upravovalo úžeru cez inštitút dobrých mravov a zákonný čl. XXV/1883 o úžere a škodlivých úverových úkonoch.

24. Zákonodarca v ustanovení § 39a Občianskeho zákonníka formuloval komplexnú definíciu inštitútu civilnoprávnej úžery, ktorá vychádza z historického vývoja tohto inštitútu, ale súčasne reflektuje aj znaky trestnoprávnej úžery a podstatným spôsobom rozširuje predovšetkým subjektívne znaky definičného rozsahu úžery; úžera tak pozostáva z objektívneho znaku, ktorým je konanie smerujúce k získaniu plnenia v hrubom nepomere k poskytnutému plneniu a subjektívnych znakov; splnenie ktoréhokoľvek zo subjektívnych znakov pri súbehu so splnením objektívneho znaku vedie k naplneniu a uplatneniu definičného znaku úžery, a tým k neplatnosti celej zmluvy.

25. Z pohľadu subjektívnych definičných znakov civilnoprávnej úžery zákonodarca rozlišuje a v osobitnej časti dôvodovej správy k návrhu zákona č. 106/2014 Z. z. poskytuje bližšie interpretačné východiská pre použité legálne pojmy:

(i) tieseň - mimoriadne ťaživá situácia poškodeného (alebo inej osoby, ktorej tieseň pociťuje poškodený ako tieseň vlastnú), vyvolaná určitou, hoci len prechodnou naliehavou potrebou, ktorej uspokojenie nie je v možnostiach poškodeného; spravidla pôjde o hospodárske ťažkosti, splatnosť dlhu, ktorého nesplatenie môže vážne ohroziť spoločenské postavenie poškodeného. Môže ísť aj o iné ťažkosti, napr. záujem zachovať vlastníctvo bytu na vyriešenie neľahkej sociálnej situácie. V tiesni môže poškodený konať aj vtedy, ak má dostatočné prostriedky na jej odstránenie, avšak ich nemá k dispozícii okamžite

(strata alebo odcudzenie dokladov a potrebnej hotovosti ďaleko od domova pod.). Pomer závislosti sám osebe ešte neznamená stav tiesne u závislej osoby, závislosť však môže okrem ďalších okolností spolupôsobiť pri vzniku stavu tiesne.

(ii) neskúsenosť - spočíva napr. v nedostatočnej znalosti cien, nákupných možností spravidla v spojení s dôverčivosťou; ide teda predovšetkým o neskúsenosť pri vybavovaní majetkových záležitostí, čo môže vyplývať zo všeobecnej neskúsenosti alebo z neskúsenosti v určitej oblasti ľudskej činnosti, ktorá má dopad na majetkovú sféru človeka.

(iii) rozumová vyspelosť - neschopnosť poškodeného rozpoznať hodnotu svojho plnenia alebo sľubu k hodnote vzájomného plnenia páchatela; príčinou môže byť slabomyseľnosť, strata intelektových schopností i iné poruchy psychiky v dôsledku duševnej poruchy alebo choroby, prípadne oneskoreného vývoja, prejavujúci sa hlavne v neschopnosti logického uvažovania a myslenia.

(iv) rozrušenie - stav prudkého pohnutia mysle vyvolaný určitou bezprostredne predchádzajúcou udalosťou, ktorá obzvlášť intenzívne zasiahla citovú zložku duševného života poškodeného do tej miery, že v tomto stave nebol schopný uvážiť, či hodnota jeho plnenia alebo sľubu plnenia zodpovedá hodnote plnenia páchatel voči nemu.

(v) dôverčivosť - stav a konanie spotrebiteľa, ktorý ako slabšia zmluvná strana nedisponuje takou mierou obozretnosti, ktorá by mu zaručila ochranu jeho práva pri ekonomickej nadvláde dodávateľa, v dôsledku čoho je náchylný uveriť prezentovaným skutočnostiam, keďže objektívne nemá dispozíciu na kvalifikované posúdenie dodávateľom poskytovaných skutočností.

(vi) ľahkomyseľnosť - sa vždy spája s ďalšími znakmi úžery, pričom sa prejavuje tak, že spotrebiteľ titulom zníženej miery vnímania alebo rozumovej vyspelosti neprisudzuje svojmu konaniu také následky, aké by mu v skutočnosti mali byť prisúdené. K takto vymedzenej ľahkomyseľnosti spravidla pristupuje aj nadvláda dodávateľa, ktorý napríklad zanedbaním skúmania bonity alebo zneužitím svojho silnejšieho postavenia profituje na úkor ľahkomyseľnosti slabšieho.

(vii) finančná závislosť alebo neschopnosť plniť záväzky druhej strany - uvedené znaky poukazujú na opakujúce sa vzťahy spotrebiteľa s dodávateľom, kedy spotrebiteľ (resp. občan) je vlastne už ekonomicke závislý od dodávateľa, napr. tým, že u neho došlo k reťazeniu úverov, je preúverovaný, zaviazaný a ekonomicke závislý na dodávateľovi, ktorý je spôsobilý nepriamo ovládať jeho konanie. Druhým znakom je zneužitie neschopnosti plniť záväzky pri súčasnom zanedbaní posudzovania bonity. Zanedbanie posúdenia bonity a jeho zneužitie dodávateľom veľmi úzko súvisí s finančnou závislosťou, pričom na účely postihnutia úžery postačí naplnenie jedného subjektívneho znaku.

26. Pod plnením, ktorého majetková hodnota je vzhľadom na vzájomné plnenie v hrubom nepomere ako objektívnym znakom civilnoprávnej úžery možno rozumieť určité správanie v záväzkových vzťahoch, ktoré môže spočívať v aktívnej činnosti, konaní (facere) alebo v nekonaní (non facere). Pri posúdení, či v konkrétnom prípade ide o vzájomné plnenie v hrubom nepomere, však spravidla nepostačuje iba zistenie hodnôt jednotlivých plnení a ich jednoduché porovnanie, ale je potrebné prihliadnuť aj k ďalším skutočnostiam, ktoré priamo alebo nepriamo - spoločne s naplnením aspoň jedného zo subjektívnych znakov úžery - mohli mať vplyv na realizované vzájomné plnenia.

27. Žalovaný v podanom odvolaní síce namieta, že súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil, ak s ohľadom na neprimerane vysokú úrokovú sadzbu, predmetnú zmluvu neposúdil ako absolútne neplatný právny úkon podľa § 39a Občianskeho zákonníka, avšak sám v priebehu konania netvrdil ani nepreukazoval skutočnosti relevantné z hľadiska hypotézy § 39a Občianskeho zákonníka; v podanom odpore iba odcitoval § 39a Občianskeho zákonníka a na pojednávaní súdu dňa 6.9.2021 uviedol, že nie je prípustné, aby úroková sadzba ako hlavná výška odplaty prevyšovala priemer na trhu trojnásobne. Ako však bolo uvedené vyššie, úžera pozostáva jednak z objektívneho znaku, ktorým je konanie smerujúce k získaniu plnenia v hrubom nepomere k poskytnutému plneniu ale aj zo subjektívnych znakov; až súčasné naplnenie oboch týchto znakov môže viesť k aplikácii § 39a Občianskeho zákonníka. Dôvodom aplikácie § 39a Občianskeho zákonníka bez ďalšieho nie je ani skutočnosť, že žalovaný má postavenie spotrebiteľa.

28. Odvolací súd poukazuje aj na to, že v danej veci bola dohodnutá výška úrokov 27,88 % ročne, pričom - ako vyplýva zo zistení súdu prvej inštancie - výška najvyššej prípustnej odplaty v danom čase v zmysle § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka a § 1 a § 1a nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. predstavovala 27,66 %. Pokiaľ teda zákon umožňoval žalobcovi dojednať odplatu v dohodnutej výške, odvolací súd zastáva ten názor, že takéto konanie nemôže byť zároveň považované za rozporné s ním. Uplatnenie práva vylučuje protiprávnosť a to z toho dôvodu, že rovnaký stav nemôže byť zároveň stavom právnym

i právu sa priečiacim a treba vychádzať zo zásady, podľa ktorej správanie, ktoré smeruje k zákonom predpokladanému výsledku, je potrebné považovať za dovolené.

29. Zároveň odvolací súd uvádza, že nie každý rozpor s dobrými mravmi možno kvalifikovať ako úžeru podľa § 39a Občianskeho zákonníka. Úžera predstavuje hrubý nepomer medzi poskytnutým plnením a odplatom za súčasného zneužitia tiesne, neskúsenosti, rozumovej vyspelosti, rozrušenia, dôverčivosti, ľahkomyselnosti, finančnej závislosti alebo neschopnosti plniť záväzky druhej strane; je teda v absolútnom rozpore aj s dobrými mravmi, keďže takýto právny úkon nemôže zodpovedať mravným zásadám, ktoré sú spoločnosťou akceptovateľné a pokladané za poctivé a slušné konanie a právny úkon naplňajúci skutkovú podstatu civilnoprávnej úžery v zmysle § 39a Občianskeho zákonníka je preto vždy v rozpore aj s dobrými mravmi, pretože neprijateľnosť a teda aj nezákonnosť civilnoprávnej úžery sa prieči dobrým mravom. Naopak to však neplatí; to potom znamená, že ak aj súd prvej inštancie posúdil dohodnutý úrok vo výške 27,88 % ročne ako rozporný s dobrými mravmi, nezakladá to bez ďalšieho kvalifikáciu takéhoto konania ako úžery podľa § 39a Občianskeho zákonníka.

30. Na uvedenom základe odvolací súd uzatvára, že zmluva o spotrebiteľskom úvere uzatvorená medzi žalobcom a žalovaným nie je pre rozpor s kogentným ustanovením § 39a Občianskeho zákonníka absolútne neplatným právnym úkonom; odvolacia argumentácia žalovaného preto nebola spôsobilá zmeniť správnosť záverov súdu prvej inštancie v napadnutom vyhovujúcom výroku. Z uvedených dôvodov preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom vyhovujúcom výroku ako vecne správny potvrdil.

31. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 C. s. p. v spojení s § 255 ods. 1 C. s. p. a § 262 ods. 1 C. s. p. tak, že žalobcovi priznal proti žalovanému plný nárok na náhradu trov odvolacieho konania, nakoľko mal vo veci plný úspech.

32. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C. s. p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C. s. p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C. s. p.).